

Avrupa Birliği İnsani Yardım Kurumu tarafından ortak finanse edilmektedir

alman
işbirliği

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

©GIZ/2022 Ali Saltan

HEP BİRLİKTE UYUMLU BİR TOPLUMA DOĐRU

Toplum Temelli Yerel İnisyatifler Projesi'nin (CLIP 2) Sosyal Uyum Faaliyetleri

Genel Bakış

Türkiye, 4 milyonu aşkın mülteci (3.7 milyon geçici koruma altındaki Suriyeli, 330.000 uluslararası koruma altındaki birey) ve süregelen yeni mülteci akını (özellikle Afganistan veya Ukrayna'dan) devam ederken ihtiyaç sahibi herkesin koruma hizmetleri ve sosyal hizmetlere erişimlerini sağlamak için olağanüstü çaba sarf etmektedir. Buna ek olarak, Türk hükümeti, Ulusal Uyum Stratejisi ve Eylem Planı bağlamında sosyal uyumu desteklemektedir. Mültecilerin sosyal entegrasyonu ve katılımı alanlarında pek çok başarı elde edilmiş olmasına rağmen, mülteciler ile ev sahibi toplum sakinleri arasında hâlâ önyargılar ve çatışmalar mevcuttur. Hem COVID-19 pandemisi hem de ekonomik güvensizlik, yükselen toplumsal gerilim eğilimine etki etmiştir. İhtiyaç temelli sosyal hizmetlerin yanı sıra sosyal destek ve hizmetlere olan talebin artması nedeniyle özellikle hassas gruplar veya risk altındaki bireyler (örn. engelli bireyler, tek reisli haneler veya cinsel ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet (CTCDS) mağdurları) geride bırakılma riski taşımaktadır. Yüksek enflasyonla birlikte ekonomideki genel bozulma, hassas grupların ekonomik sıkıntılarını şiddetlendirerek gelir getiren istihdam ve uygun fiyatlı konuta erişim gibi acil ihtiyaçları artırmakta ve bu alanda rekabet doğurmaktadır. Son olarak, önyargıları ve basmakalıp fikirleri besleyen sosyal medya paylaşımlarının da istenmeyen sonuçları olabilmektedir.

Proje amacı	Mültecilerin ve ev sahibi toplumun hassas durumdaki sakinlerinin bireysel ve sosyoekonomik dayanıklılığının geliştirilmesi
Uygulayan	Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)
Görevlendiren kurum	Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ), Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları Birimi (ECHO)
Proje bölgesi	Görece daha az hizmet alan bölgelere odaklanılarak Türkiye geneli
Başlıca ortaklar	Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamı (baş yürütücü kurum), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB), Göç İdaresi Başkanlığı (GİB), STK'lar, Toplum Temelli Kuruluşlar, Belediyeler
Hedef kitle	Mülteciler ve ev sahibi toplumun hassas bireyleri
Toplam süre	Ocak 2021 - Ağustos 2023
Toplam bütçe	BMZ tarafından 6.500.000 Avro ve ECHO tarafından 4.000.000 Avro

Bu bağlamda, sosyal uyumun desteklenmesi; olumlu sosyal ilişkilerin ve bağların güçlendirilmesi, eşit fırsatlar sunulması ve herkes için insan haklarının güvence altına alınması açısından kilit önem taşımaktadır. Sosyal uyumun güçlendirilmesi aynı zamanda CLIP 2'nin bütüncül proje yaklaşımına ve **İnsani Yardım-Kalkınma-Barış (Üçlü Bağlantı) Eksenini** yürütülmesine de katkıda bulunmaktadır.

©TAS/2022

Sosyal Uyum Yaklaşımımız

CLIP2 kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar, daha önce hayata geçirilen Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi'nin (CLIP 1) deneyimlerine ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) ile işbirliği yoluyla mültecilere ve ev sahibi toplum bireylerine sağlanan desteğe dayanmaktadır. Proje, bireylerin ve grupların haklarına ve onuruna saygı duyulan güvenli ve destekleyici bir ortam yaratmak da dahil olmak üzere, yararlanıcıların kişisel ve sosyoekonomik dayanıklılığını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Böyle bir ortam, nihai olarak katılımı ve başkalarıyla olumlu etkileşimleri kolaylaştırmakta ve hedef grupların kendi kendine yardım kapasitelerini ve özgüvenlerini, ayrıca yaşam ortamlarına bağlılık duygularını ve ihtiyaç temelli toplumsal hizmetlere erişimlerini geliştirmektedir. Sosyal uyum faaliyetleri farklı ilişki seviyelerinde uygulanmaktadır:

- **Bağlantı kurma:** Sosyal hizmetlere eşit erişimin ve katılımın (örn. yönlendirme, hukuk danışmanlığı ve sosyal danışmanlık faaliyetleri) teşvik edilmesiyle mülteciler ve ev sahibi toplumun hassas bireyleri ile kamu kurumları arasında bağlantı kurulması
- **Köprü kurma:** Mülteciler ile ev sahibi toplumun hassas bireyleri ve farklı sosyal gruplar arasında etkileşim ve paylaşım için güvenli bir alan temin edilmesi (örn. ortak faaliyetler, kültürlerarası paylaşım faaliyetleri ve farkındalığı artırmak üzere tasarlanmış faaliyetler)
- **Yakınlık kurma:** Benzer yaşam koşullarını paylaşan özellikli hedef grupları arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi (örn. güçlendirme, kendi kendine yetme ve psikososyal iyi olma hali faaliyetleri)

CLIP 2, sosyal uyumun teşvik edilmesi için bütünsel bir yaklaşım benimsemektedir.

Yerel düzeyde, hem sivil toplum ile sosyal hizmet sağlayıcıları arasındaki koordinasyonu ve işbirliğini güçlendirmekte hem de hassas grupların içinde buldukları durum ve sahip oldukları haklar konusunda savunuculuk faaliyetleri yürütmektedir.

Kurumsal düzeyde, proje, sivil toplumun ve kamu kurumlarının kapasite gelişimini desteklemektedir. Yerel ve kurumsal seviyede alınan tedbirler, hassas durumdaki bireylerin ihtiyaç odaklı ve nitelikli destek hizmetlerine erişimlerini kolaylaştıran bir ortamın sağlanmasına katkıda bulunmaktadır. Böylece sosyal ve ekonomik katılımları ve yerel toplumla bağlantılı olmaları teminat altına alınmaktadır.

CLIP 2, bireysel düzeyde, faydalanıcıların sosyal çevrelerindeki olumlu etkileşimleri artırmak için uygulama ortaklarının faaliyetlerini desteklemekte, farklı sosyal ortamlarda güven duygusunu beslemektedir. Hem mülteciler hem de ev sahibi toplum mensupları farklı sosyal ve kültürel normların anlaşılması ve eşit değere ve haklara sahip bireyler olarak saygı görme hissi noktalarında daha özgüvenli hissetmelidir.

©GIZ/2022 Ali Saltan

©GIZ/2022 Ali Saltan
CLIP2
Ankara, Turkey

Belirtilen bu amaçlara odaklanan faaliyetler arasında şunlar yer almaktadır:

- Sosyal faaliyetler (örn. sanat ve el sanatları kursları, diyalog oturumları, konuşma kulüpleri)
- Kültürel faaliyetler (örn. geziler ve şehir turları, müze veya tarihî alan ziyaretleri)
- Spor faaliyetleri (örn. futbol maçları)
- Gönüllülük programları

Belirli gün ve hafta kutlamaları dahil olmak üzere etkinlik ve festivaller (örn. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 18 Aralık Dünya Mülteciler Günü vb.)

Öne çıkan istatistikler

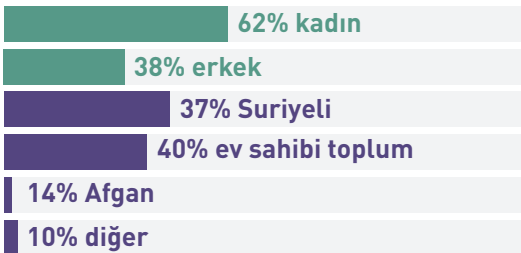
Haziran 2022 itibariyle,

15.000'den fazla birey sosyal uyum faaliyetlerine katıldı

1.500'den fazla mülteciler ile ev sahibi toplum sakinleri arasında sosyal uyumu teşvik eden faaliyet gerçekleştirildi

4.000'den fazla birey mülteciler ile ev sahibi toplum sakinleri arasındaki dayanışmayı artırmaya yönelik, kolaylaştırıcı eşliğinde düzenlenen **200** değişim formatı etkinliğine katıldı (örn. kadınlar arasında ve/veya engelli bireyler arasında)

Hayatın çatlaklarını direnişle doldurmak

Beş kardeşin en büyüğü olan Mitrali, 16 yaşındayken ailesiyle birlikte savaştan kaçıp ne dilini ne kültürünü bildiği Türkiye'ye yerleşti. Kürtçe bilmek ona biraz kolaylık sağlasa da yeterli olmadı. Van'da, gittiği lisede Türkçe öğrenmeye başladı.

Liseden mezun olduğunda 19 yaşındaydı. Türkçeyi yeterince akıcı şekilde konuşan Mitrali, yeni evine hızla uyum sağladı, üniversite sınavını kazandı ve hayalindeki kariyere bir adım daha yaklaştı. Üniversite eğitimini dört yılda, iyi dereceyle tamamladı. Ancak COVID-19 pandemisinden kötü etkilenen Mitrali, salgın yüzünden neredeyse iki yıl işsiz kaldı. Mitrali kendisinden beklenmeyecek şekilde içine kapandı ve yalnızlaştı.

Ayrıca, Lider Kadın Derneği'nde (LKD) katıldığı ilk birkaç sosyal uyum oturumunda güçlük çekti ve neredeyse oturumlara gitmeyi bırakacaktı. Ancak savaştan kaçan ve dil, uyum ve sosyal yaşamla ilgili benzer sorunlar yaşayan başka genç kadınlarla ve çocuklarla tanıştı. Ardından LKD'nin sosyal uyum faaliyetlerinde gönüllü olarak yer almaya başlayıp ekibe çeviri, etkinlik ve ofis yönetimi konularında yardımcı oldu.

Mitrali, LKD'de dört ay boyunca gönüllü çalıştıktan sonra ufkunu genişletti, hedeflerinin peşinden gitti ve özel ihtiyaç sahibi iki çocuğun eğitimine destek vermeye başladı. Şu anda çocuklara okula giderken eşlik ediyor ve dil derslerinde onlara yardımcı oluyor. Mitrali, CLIP 2 desteği sayesinde daha da güçlü bir birey haline geldi; destek verdiği iki çocuğun gittiği özel okul, Mitrali'ye profesyonel iş teklifinde bulundu.

Mitrali artık işine sevgiyle sarılan, bunu yaparken de kendisinininkine benzer hikâyeleri olan başkalarına yardım eli uzatan güçlü bir kadın.

Yayınlayan:

Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

Kayıtlı olduğu adresler:

Bonn ve Eschborn, Almanya

GIZ Ankara Ofisi

Aziziye Mah., Pak Sk. No. 1/101, 06680

Çankaya/Ankara, Türkiye

T: +90 312 466 70 80

F: + 90 312 467 7275

E: clip.info@giz.de

Web: <https://www.giz.de/en/worldwide/98826.html>

Proje:

Toplum Temelli Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP 2)

Sorumlu:

Dr. Wolfgang Jessen, Proje Yöneticisi

Redaktör:

Dr. Fahri Öz

Tasarım:

Cansu Kurnaz, Golgi Yapım

Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları Birimi (ECHO) adına

BMZ posta adresi:
poststelle@bmz.bund.de
www.bmz.de

Ankara, 2022

Bu yayın, Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği'nin İnsani Yardım Kurumu (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Temelli Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP 2)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.